

Pattegrise, overdødelighed.

Definition:

Øget dødelighed blandt pattegrise i perioden fra fødsel til fravæning.

Målsætning fra besætning til besætning er forskellig og afhænger af faktorer som sti-/staldindretning, grad af management (tid, lyst og evner), belægningsgrad mv.

I indendørs besætninger er et niveau på 8-10 % acceptabelt, i frilandsbesætninger vil mange ofte være tilfredse med en dødelighed på 10-12 %.

Problembeskrivelse:

1: Omfang (oftest i procent af levendefødte)

2: Aldersfordeling i dødelighed

3: Dødsårsager (ihjellagt, sult, svagfødt, sygdom (primære og sekundære lidelser)).

4: Management (belægningsgrad, (søer/foresti), kuldudligning, fodring, rengøring, sygdom hos søer).

5: Fysiske forhold (stiindretning, klimaforhold)

I problembeskrivelsen kan oplysningerne alene baseres på ejeroplysninger og E-kontrol (både almindelig opgørelse samt konsekvensanalyser/special-rapporter), men yderligere oplysninger bør indhentes via:

Ejerregistrering af dødelighed (skema til udlevering (tidspunkt og årsag)).

Dyrlæge undersøgelse af pattegrise i (mindst) 10 stier og registrering af alle afvigelser.

Opsamling af grise til obduktion (til besøg eller på klinik/hospital)

Eventuelt supplerende laboratoriemæssige undersøgelser.

Rådgivning:

Med baggrund i problembeskrivelsen laves en liste over forekommende dødsårsager.

Mulige årsagssammenhænge kortlægges.

På ovenstående baggrund opstilles en handlingsplan, der medtager de relevante fokusområder.

Fokusområder:

Ihjellagte: Stiindretning, stress hos soen, sygdom hos soen (inkl. lemmelidelser), brug af varmelampe, management omkring faring, afkøling af nyfødte.

Svagfødt: Management omkring faring, sygdom hos soen (inkl. PPV, PRRS og influenza).

Sult: Sygdom hos soen, management omkring faring (især håndtering af store kuld), kvalitet af søer (antal patter, kroniske mastitter, smertevoldende lidelser).

Sygdom, generelt (de enkelte lidelser beskrevet i afsnit vedr. specifikke lidelser): Management omkring faring (især sikkerhed for en god råmælksforsyning), klimaforhold i stald og smågrisehuler (fugtighed, temperatur, træk og koldluftnedslag), behandling af stier mellem hver faring, traumer fra gulvbelægning og spalter.

Sopblemer: Sygdom ved faring, antal dage i stien før faring, foderstrategi, vandforsyning, anvendelse af strøelse (redebygning mv), fodersammensætning (max 125 gram ford. råprotein/FEs, højt energiindhold). Aldersforskelle.

Opfølgning:

Handlingsplan gennemgås og tilrettes efter behov.

Gennemførelse af handlingsplan følges.

Effekt af handlingsplan følges, f.eks. ved at gennemføre ejerregistrering eller dyrlægeundersøgelse (gennemgang af mindst ti farestier) som nævnt under problembeskrivelse.